

ע"פ 6433/12 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון שבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 6433/12

כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט נ' סולברג

לפני:

פלוני המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל המשיבה:

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים
בת"פ 21377-04-11 מיום 12.6.2012 שניתן על ידי
השופט מ' יועד הכהן

תאריך הישיבה: ג' באדר א' התשע"ג (3.2.2014)

בשם המערער:עו"ד מוחמד חלאילه

בשם המשיב:עו"ד לינור בן אוליאל

בשם שירות המבחן:גב' ברכה ויס

פסק דין

השופט נ' סולברג:

עמוד 1

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' יועד הכהן) בת"פ 21377-04-11 מיום 12.6.2012 בגיןו הוטל על המערער עונש של 55 חודשים מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, והוא חייב בתשלום פיצויים למתלוון.

עיקרי העובדות

1. המערער הורשע על-פי הודהתו בהסדר טיעון בחבלה בכונה מחמירה וב הפרת הוראה חוקית. אלו הם מעשי:
המערער, בiquid עם ח' - קטיין שהואשם עמו במצוותה בכתב האישום – ושנים נוספים, הגיעו ביום 27.1.2011 בשעת לילה אל גן ציבורי בפסגת זאב, ואיתם בקבוקי אלכוהול שמהם שתו. המערער אמר היה אז לשחות ב'מעצר' בבית מלא בבית דודתו בבית חנינה. בגין ה指挥ori שהו באותה עת גם א"ל (להלן: המתלוון) וחמשה מחבריו. ח' פנה אל המתלוון ואמר לו "ערב טוב". המתלוון השיבו "ערב רע". ח' שאלו מדוע השיב כך, והמתלוון ענה כי "היא לי שבוע רע בצלב". ח' פנה בתקיפות אל המתלוון ואימץ עליו באומרו "כדי לך להיזהר ממנה בגל שיש לי עבר פלילי והשתחרرت מהכלא רק לאחרונה". עובר אורח שחלף במקום, אשר מכיר את המתלוון וחבריו, הבחן בהתלהות הרוחות וביקש להרגיע את המערער, את ח' ואת שני חבריהם. ח' סיפר לו כיצד השיב לו המתלוון ואימץ באזונו על המתלוון באומרו שכדי למתלוון להיזהר ממנו, כי "השתחרرت לאחורונה מהכלא ויש לי סיכון". אותו עובר אורח המשיך לנסות להרגיע את ח', וביקש ממנו להתרחק מהמתלוון וחבריו. בחולוף מספר רגעים פנו ח', המערער ושני חבריהם, והסתערו אל עבר המתלוון וחבריו, כשהם מティחים במתלוון "למה אמרת ערבי רע?". הארבעה החלו לתקוף את המתלוון. אחד מהם אח兹 בבקבוק זכוכית, חבט באמצעותו בעוצמה בראשו של המתלוון עד שהבקבוק התנפץ, בעוד אחר מהארבעה חבט גם הוא בעוצמה בראשו של המתלוון באמצעות בקבוק אחר, עד שגם בקבוק זה התנפץ מעצמת החבטה, וכמו כן החדר התוקף כלפי ח' הדיר לגבה הימנית של המתלוון, וגרם בכך לחתק עד ללבון עינו הימנית. המתלוון התמוטט ארضا, ולמרות ששכב כר מתבוסס בדמותו, המשיכו הארבעה לבעוט בו ולהכותו בכל חלקיו גופו. לאחר מכן נמלטו בריצה מהמקום. למתלוון נגרם חתק בלובן העין באורך של כ-15 מ"מ וקרע בדופן העין שהגיע עד לדופן העצב. בוצע ניקוי של תוכן גלגל העין, ופרוטזה הרכבה עביניו. כמו כן נגרמו לו חתכים בקרקפת, באוזן הימנית, חבלות רבות בראשו, בחזהו ובגפיו, והוא נזקק לשני ניתוחים ולאשפוז בבית החולים במשך 8 ימים.

2. בהסדר הטיעון הoscם כי התביעה תעותר להטיל על המערער עונש של 60 חודשים מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, קנס, ופיצויים למתלוון, וכי ההגנה לא תוגבל בטיעוניה לגבי משך תקופת המאסר. כמו כן הoscם כי המערער יפקיד פיצוי כספי בסך 10,000 ₪ למתלוון, עוד לפחות שמיעת הטיעונים לעונש. לגבי ח' הoscם כי התביעה תעותר להטיל עליו עונש כולל של 50 חודשים מאסר בפועל, מתוכם 48 בגין תיק זה, והפעלת 8 חודשים מאסר על-תנאי – חודשים במצטבר וששה בחופף – מאסר על-תנאי, קנס ופיצויים למתלוון.

עיקרי גזר הדין

3. בגור דין עמד בית המשפט המחוזי על חומרתה הרבה של העבירה שבוצעה על רקע שימוש מופרז באלכוהול. בית המשפט ציין כי "המקירה שלפנינו חשוף מחדש את פניה המכערות של 'תת תרבות השכירות'". המעשים מחייבים הטלת עונש כבד, חלק ממלחמת חרומה נגד אלו הנוטלים חירות לפועל באלימות כלפי הזולת. נסיבותה החמורים של תקיפת המתלוון הביאו לפגיעה בלתי הפיכה בעינו ולפיגעות גופניות נוספות. חרף העובדה שהמתלוון שכב על הרצפה חסר אונים ונדרדר יכולת להתגונן, המשיכו המערער וחבריו לבעוט בו ולהכותו. בית המשפט המחוזי מצא כי "מדובר בהתנהגות פרaicת, אכזרית, שחנית ונדידת אנושיות שנوعדה, ככל הנראה, לרצות רגשות חייטים שפיעמו בקרב התוקפים".

4. בית המשפט המ徇ז ציין כי אל מול גilm הצעיר של המערער ושל חברו הקטן ח' יש לזרוף לחומרה את העובדה שהשניים הורשו בעבירות אלימות חמורה דומה שבוצעה זמן לא רב לפני האירוע הנדון. המערער ריצה 10 חודשים מאסר בגין מעשיו הקודמים, וביצע את המעשה הנוכחי תוך הפרת תנאי השחרור בערובה. שירות המבחן התרשם כי חרטתו של המערער לא נעשתה מתוך קבלה מלאה של אחריות. בית המשפט המ徇ז התחשב בהסדר הטיעון, ציין כי יש טעם עקרוני בהחלה עקרון אחידות הענישה ביחס למערער ולה', ביחוד נוכח פער הגילאים המוצמצם ביניהם. חלקו של ח' היה משמעותי יותר, עברו הפלילי מכבד יותר, ואת העבירה ביצע כמשמעותו של אסר על-תנאי תלוי ועומד נגדו. יחד עם זאת, עמד בית המשפט המ徇ז על השוני בשיקולי עונשת קטינים ומבוגרים. פער הגילאים בין המערער לבין ח' אינו גדול, אולם המערער ביצע את מעשיו תוך הפרת תנאי שחרור ובכך גילה באופן מובהק גישה מזולגת כלפי הוראות החוק וככלפיה בית המשפט. בית המשפט המ徇ז מצא כי במלול השיקולים יש להעמיד את עונש המאסר הרואין למערער, במידה מה מתחת לתקרה המירבית שלגביה טענה התביעה, אך לא להשוותו לעונשו של ח'. בהתאם לכך גזר בית המשפט המ徇ז על המערער כאמור 55 חודשים מאסר לRICTO בפועל. בית המשפט זקף לזכות המערער חלק מתוקופת המעצר בה היה רשום בסבב"ס אסיר במקום עציר, וכן כמחצית מהתקופה בה נחשב לעציר בתיק הקודם לצורך תיק זה, כך שהמועד לחישוב מאסרו החל ביום 15.10.2011. כמו כן הטיל בית המשפט המ徇ז על המערער 12 חודשים מאסר על-תנאי לבל יעבור עבירות אלימות מסווג פשע למשך שלוש שנים, 6 חודשים מאסר על-תנאי לבל יעבור עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 למשך 3 שנים, ופיizio כספי למתalon בסך 15,000 ₪ בנוסך לסכום של 10,000 ₪ אשר כבר שולם למתalon.

עיקר הטענות בערעור

5. המערער טוען כי העונש שהוטל עליו חורג מרמת הענישה הראوية והמקובלת. חלקו היה קטן מחלוקת של ח' ואין הצדקאה כי עונשו יהיה חמור יותר. ח' היה הרוח החיה בפרשה, הוא יزم את האירוע והוביל אותו. לטענת המערער, ח' לא נutter לבקשתו ולביקשת חברי להרגע, וגרר אותם אחורי בתקיפת המתalon. בפועל הוטל על ח' בגין הפרשה הנدونה עונש של 42 חודשים מאסר, משום ש-48 חודשים המאסר שהוטלו עליו כוללים הפעלת ששה חודשים בחופף מעונש מאסר על-תנאי שהופעל לחובתו. אין הצדקה להעניש את המערער בתוקופת מאסר ארוכה מזו. עוד טען המערער, כי בית המשפט המ徇ז שגה בקבעו את תחילת רICTO מאסרו ליום 15.10.2011. המערער נתן היה במעצר במשך תקופה ארוכה מזמן 17.4.2011. משום שנחשב עציר, תנאי מעצריו היו קשים מ אלה של אסיר. המערער לא היה זכאי לחופשות ולא לניכוי מנהלי או שחרור מוקדם. בנסיבות אלה, יש להכיר בכל תקופת מעצרו ולנקותה מתוקופת מאסרו.

6. המערער הוסיף וטען כי במועד ביצוע העבירה היה צעיר כבן 18.5, והוא הודה במינויו לו בשלב מוקדם של ההליך, הביע חרטה ולקח אחריות על המעשים. המערער הביע אמפתיה כלפי הקורבן, היה נכוון לפצותו עוד בטרם נשמעו הטייעונים לעונש. לטענתו, עקרון אחידות הענישה הופר באופן משמעותי על-ידי בית המשפט המ徇ז כאשר גזר עונש שאינו מידתי בגין עונשו של ח'. המערער ציין כי אמם קיימת הבחנה בפסקה בין עונשו של קטין לבין עונשו של בגין, אולם הענישה היא אינדיבידואלית ומתואמת לנسبות הספציפיות. בעניין דנן הפרש הגילאים בין המערער לבין ח' הוא פחות משנה. לח' עבר הפלילי מכבד מזה של המערער, וכך עבירה משמעותי יותר. בעניינו של ח' לא ננקט הליך שיקומי, ואין מקום לטענה כי שיקולי שיקום עמדו בבסיס גזר הדין. עונשו של המערער חורג מרמת הענישה המקובלת, ולפיכך כאמור להקל בעונשו ולהפחית מתוקופת המאסר.

7. מנגד טענה המשיבה, כי יש לדוחות את הערעור. העונש נמצא בטוויח הסדר הטיעון, והוא מידתי. לא הייתה היכרות מוקדמת בין המערער לבין המתalon, וההתנפות הברוטאלית של המערער וחבריו נעשתה ללא כל סיבה נראית

לען. לחובת המערער תיק קודם של תקופה חמורה אשר ארעה פחות מארבעה חודשים לפני העניין דין. תקופת המערר החופפת בתיק זה ובתיק האחר, הובאה בחשבון במסגרת התקיק الآخر, ולא היה מקום לחקתה בחשבון גם בתיק זה. התקופה שבה סוג המערער עציר ולא כאסיר נלקחה גם היא בחשבון, ולפניהם משורת הדין קיזז בית המשפט המחויז מחצית מהתקופה. אין הצדקה לקיזז את התקופה במלואה. העונש הולם ואין מקום להתערב בו.

דין והכרעה

8. מעשי האלימות שעשה המערער בצוותא חדא עם חבריו, הריהם חמורים ומסוכנים. הסיכון התמשח. ניפוץ בקבוקי הזכוכית על ראשו של המערער, מכות בכל חלקו גוףו כשהוא מתבוסס בדמו, חתר עמוק בעין שהצריך הרכבת פרוטזה, עושים איזומים ונוראים. שיקולים ששלקל בבית המשפט המחויז לחומרה, למפורט לעיל, הם נכוחים ומחובי המציאות. שתית אלכוהול המופרצת הביאה למשעים חייתיים שכאה, ולפגעה פיזית ונפשית קשה במתלון, חלקה בלתי הפיכה. כפי שציין בית המשפט המחויז, התנהגות המערער וחבריו הייתה אכזרית, פראית, פחדנית ונעדרת אנושות. תקופת מאסר ארוכה היא מחויבת בניסיבות העניין על מנת להשיג את תכליות הענישה. יש להוקיע את מעשיו של המערער, יש להרטיע אותו ואחרים שכמותו, יש להבטיח את בטחון הציבור, ענישה מחמירה היא מוכרתת.

9. בגזר הדין התייחס בית המשפט המחויז גם לעונשו של ח'. הגם שהמעשים בוצעו כאמור בצוותא, הרי שכידוע אין דין של קטן כדינו של בגין, גם לא כדינו של בגין-צער; לא דומה הסדר טיעון "סגור" כפי שנעשה עם ח' להסדר טיעון "פתחות", כפי שנעשה עם המערער; ישנים משתנים נוספים, ובهم כموון חלקו של כל אחד מן המעורבים בפרשה, נסיבות אישיות, גיל, תפקיד, עבר פלילי ועוד. הتفسיר מלמד על בעיותם אצל המערער סביר שימוש לרעה באלכוהול, והוא נמצא כבעל סיכון גבוה להישנות עבירות אלימות חמורות. גם עברו הפלילי של המערער עומד בעוכרו. הוא ריצה עונש מאסר למשך 10 חודשים בגין עבירה דומה. את המעשים נשוא כתוב אישום זה ביצע המערער תוך כדי הפרת תנאי מעצר בית'. אכן, תקופת מאסרו של המערער ארוכה במידה מה מזו של ח', אולם שכלל מכלול הניסיבות, כידוע, אינו מתמטי, והוא נעשה כהלה בגזר הדין. המערער ראוי לעונש שהותעת עליו. מן הראו להזכיר גם כי על-פי הסדר הטיעון טענה המדינה למאסר בפועל של 60 חודשים מאסר, ובסתומו של דבר השית בית המשפט המחויז על המערער עונש של 55 חודשים מאסר. גם עונשו של ח' היה ידוע מראש. המערער סבר וקיבל, ולבתו אינה יכולה לבוא בטענה על עונש שאנו מידתי. העונש הוא גמול הולם לumaruer, על פרץ האלימות האכזרי.

10. אשר על כן, הערעור נדחה.

ניטן היום, י' באדר א' התשע"ד (10.2.2014).

שפט

שפט

שפט